

ಸಂವಿಧಾನ (74ನೇ ತಿದ್ದುಪಡಿ) ಅಧಿನಿಯಮ, 1992

[20-4-1993]

ಭಾಗ-9ಎ ಪೌರಸಭೆಗಳು

243ಬಿ. ಪರಿಭಾಷೆಗಳು.-ಈ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಸಂದರ್ಭವು ಅನ್ಯಥಾ ಅಗತ್ಯಪಡಿಸಿದ ಹೊರತು,-

- (ಎ) “ಸಮಿತಿ” ಎಂದರೆ 243ಎಸ್ ಅನುಚ್ಛೇದದ ಮೇರೆಗೆ ರಚಿತವಾದ ಒಂದು ಸಮಿತಿ;
- (ಬಿ) “ಜಿಲ್ಲೆ” ಎಂದರೆ ಒಂದು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿನ ಒಂದು ಜಿಲ್ಲೆ;
- (ಸಿ) “ಮಹಾನಗರ ಪ್ರದೇಶ” ಎಂದರೆ ಹತ್ತು ಲಕ್ಷ ಅಥವಾ ಅದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಜನಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದು ಒಂದು ಅಥವಾ ಹೆಚ್ಚು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಅಡಕವಾಗಿರುವ ಮತ್ತು ಎರಡು ಅಥವಾ ಹೆಚ್ಚು ಪೌರಸಭೆಗಳನ್ನು ಅಥವಾ ಪಂಚಾಯತಿಗಳನ್ನು ಅಥವಾ ಹೊಂದಿಕೊಂಡಿರುವ ಇತರ ಪ್ರದೇಶಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುವ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯಪಾಲನು ಈ ಭಾಗದ ಉದ್ದೇಶಗಳಿಗಾಗಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಅಧಿಸೂಚನೆಯ ಮೂಲಕ ಮಹಾನಗರ ಪ್ರದೇಶವೆಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಿದ ಪ್ರದೇಶ;
- (ಡಿ) “ಪೌರಸಭಾ ಪ್ರದೇಶ” ಎಂದರೆ ರಾಜ್ಯಪಾಲನು ಅಧಿಸೂಚಿಸಿದಂಥ ಪೌರಸಭೆಯ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಕ್ಷೇತ್ರ;
- (ಇ) “ಪೌರಸಭೆ” ಎಂದರೆ 243ಕ್ಯೂ ಅನುಚ್ಛೇದದ ಮೇರೆಗೆ ರಚಿತವಾದ ಸ್ವಾಯತ್ತ ಸರ್ಕಾರದ ಒಂದು ಸಂಸ್ಥೆ;
- (ಎಫ್) “ಪಂಚಾಯತಿ” ಎಂದರೆ 243ಬಿ ಅನುಚ್ಛೇದದ ಮೇರೆಗೆ ರಚಿತವಾದ ಒಂದು ಪಂಚಾಯತಿ;
- (ಜಿ) “ಜನಸಂಖ್ಯೆ” ಎಂದರೆ ಈ ಹಿಂದಿನ ಜನಗಣತಿಯ ಮೇರೆಗೆ ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಂಡ ಮತ್ತು ಅದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳು ಪ್ರಕಟವಾಗಿರುವ ಜನಸಂಖ್ಯೆ.

243ಕ್ಯೂ. ಪೌರಸಭೆಗಳ ರಚನೆ.-ಪ್ರತಿಯೊಂದು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ,

- (ಎ) ಪರಿವರ್ತನೆಗೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ, ಎಂದರೆ, ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶದಿಂದ ನಗರ ಪ್ರದೇಶವಾಗಿ ಪರಿವರ್ತನೆಗೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ (ಯಾವುದೇ ಹೆಸರಿನಿಂದ ಕರೆಯಲಾಗಲಿ) ಒಂದು ನಗರ ಪಂಚಾಯತಿಯನ್ನು;
- (ಬಿ) ಸಣ್ಣ ನಗರ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಮುನಿಸಿಪಲ್ ಕೌನ್ಸಿಲನ್ನು; ಮತ್ತು
- (ಸಿ) ದೊಡ್ಡ ನಗರ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಪೌರ ನಿಗಮವನ್ನು -ಈ ಭಾಗದ ಉಪಬಂಧಗಳಿಗೆ ಅನುಸಾರವಾಗಿ ರಚಿಸತಕ್ಕದ್ದು:

ಪರಂತು, ರಾಜ್ಯಪಾಲನು ನಗರ ಪ್ರದೇಶದ ವಿಸ್ತೀರ್ಣ ಮತ್ತು ಆ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಕಾರ್ಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಒದಗಿಸಿರುವ ಅಥವಾ ಒದಗಿಸಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಿರುವ ಪೌರ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ತಾನು ಸೂಕ್ತವೆಂದು ಭಾವಿಸಬಹುದಾದಂಥ ಇತರ ಸಂಗತಿಗಳನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಅಧಿಸೂಚನೆಯ ಮೂಲಕ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಪ್ರದೇಶವೆಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಬಹುದಾದಂಥ ನಗರ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಅದರ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಈ ಖಂಡದ ಮೇರೆಗೆ ಪೌರಸಭೆಯನ್ನು ರಚಿಸದ ಇರಬಹುದು.

5 1992ರ ಸಂವಿಧಾನದ (ಎಪ್ಪತ್ತನಾಲ್ಕನೆಯ ತಿದ್ದುಪಡಿ) ಅಧಿನಿಯಮದ 2ನೇ ಪ್ರಕರಣದ ಮೂಲಕ 20.4.93 ರಿಂದ ಜಾರಿಗೆ ಬರುವಂತೆ ಸೇರಿಸಲಾಗಿದೆ.

(2) ಈ ಅನುಚ್ಛೇದದಲ್ಲಿ “ಪರಿವರ್ತನೆಗೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವ ಪ್ರದೇಶ”, “ಸಣ್ಣ ನಗರ ಪ್ರದೇಶ” ಅಥವಾ “ದೊಡ್ಡ ನಗರ ಪ್ರದೇಶ” ಎಂದರೆ ರಾಜ್ಯಪಾಲನು ಆ ಪ್ರದೇಶದ ಜನಸಂಖ್ಯೆ, ಅದರಲ್ಲಿರುವ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯ ಸಾಂದ್ರತೆ, ಸ್ಥಳೀಯ ಆಡಳಿತಕ್ಕೆ ದೊರೆಯುವ ರಾಜಸ್ವ, ಕೃಷಿಯೇತರ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಉದ್ಯೋಗದ ಶೇಕಡಾವಾರು, ಆರ್ಥಿಕ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ ಅಥವಾ ಅವನು ಸೂಕ್ತವೆಂದು ಭಾವಿಸಬಹುದಾದಂಥ ಇತರ ಸಂಗತಿಗಳನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು, ಈ ಭಾಗದ ಉದ್ದೇಶಗಳಿಗಾಗಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಅಧಿಸೂಚನೆಯ ಮೂಲಕ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಬಹುದಾದಂಥ ಪ್ರದೇಶ

243ಆರ್. ಪೌರಸಭೆಗಳ ಅಂಗರಚನೆ.-(1) (2)ನೇ ಖಂಡದಲ್ಲಿ ಉಪಬಂಧಿಸಿದುದನ್ನುಳಿದು, ಪೌರಸಭೆಯಲ್ಲಿನ ಎಲ್ಲ ಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು ಪೌರಸಭಾ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿನ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಚುನಾವಣಾ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಿಂದ ನೇರ ಚುನಾವಣೆಯ ಮೂಲಕ ಚುನಾಯಿತರಾದ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿಂದ ಭರ್ತಿಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಈ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪುರಸಭಾ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ವಿಭಾಗಗಳೆಂದು ಕರೆಯಲಾಗುವ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಚುನಾವಣಾ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಾಗಿ ವಿಭಾಗಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

(2) ರಾಜ್ಯ ವಿಧಾನಮಂಡಲವು-

- (ಎ) (i) ಪೌರಸಭಾ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷ ಜ್ಞಾನ ಅಥವಾ ಅನುಭವವನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿಗೆ;
- (ii) ಪೌರಸಭಾ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಅಥವಾ ಭಾಗಶಃ ಒಳಗೊಂಡಿರುವಂಥ ಚುನಾವಣಾ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿನಿಧಿಸುವ ಲೋಕಸಭಾ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯ ವಿಧಾನಸಭಾ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ;
- (iii) ಪೌರಸಭಾ ಪ್ರದೇಶದೊಳಗೆ ಮತದಾರರಾಗಿ ನೋಂದಾಯಿತರಾಗಿರುವ ರಾಜ್ಯ ಸಭಾ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯ ವಿಧಾನಪರಿಷತ್ತಿನ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ;
- (iv) 243ಎಸ್ ಅನುಚ್ಛೇದದ 5ನೇ ಖಂಡದ ಮೇರೆಗೆ ರಚಿತವಾದ ಸಮಿತಿಗಳ ಅಧ್ಯಕ್ಷರುಗಳಿಗೆ-

-ಕಾನೂನಿನ ಮೂಲಕ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯವನ್ನು ಒದಗಿಸಬಹುದು:

ಪರಂತು, (i)ನೇ ಪ್ಯಾರಾದಲ್ಲಿ ಉಲ್ಲೇಖಿಸಲಾಗಿರುವ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಪೌರಸಭೆಯ ಸಭೆಗಳಲ್ಲಿ ಮತ ನೀಡಲು ಹಕ್ಕನ್ನು ಹೊಂದಿರತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ;

(ಬಿ) ಪೌರಸಭೆಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಚುನಾವಣೆಯ ರೀತಿಯನ್ನು ಕಾನೂನಿನ ಮೂಲಕ ಉಪಬಂಧಿಸಬಹುದು.

243ಎಸ್. ವಿಭಾಗ ಸಮಿತಿಗಳು ಇತ್ಯಾದಿಗಳ ರಚನೆ ಮತ್ತು ಅಂಗರಚನೆ.-(1) ಮೂರು ಲಕ್ಷ ಅಥವಾ ಅದಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ಜನಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಪೌರಸಭಾ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಕ್ಷೇತ್ರದೊಳಗೆ ಒಂದು ಅಥವಾ ಹೆಚ್ಚು ವಿಭಾಗಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುವ ವಿಭಾಗ ಸಮಿತಿಗಳನ್ನು ರಚಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

(2) ರಾಜ್ಯ ವಿಧಾನ ಮಂಡಲವು-

- (ಎ) ವಿಭಾಗಗಳ ಸಮಿತಿಯ ಅಂಗರಚನೆ ಮತ್ತು ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಕ್ಷೇತ್ರ;
- (ಬಿ) ವಿಭಾಗಗಳ ಸಮಿತಿಯಲ್ಲಿನ ಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು ಭರ್ತಿ ಮಾಡತಕ್ಕ ರೀತಿ ಇವುಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಕಾನೂನಿನ ಮೂಲಕ ಉಪಬಂಧವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಬಹುದು.

(3) ವಿಭಾಗಗಳ ಸಮಿತಿಯ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಕ್ಷೇತ್ರದೊಳಗಿನ ಒಂದು ವಿಭಾಗವನ್ನು ಪ್ರತಿನಿಧಿಸುವ ಪೌರಸಭೆಯ ಸದಸ್ಯನು ಆ ಸಮಿತಿಯ ಸದಸ್ಯನಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದು.

(4) ವಿಭಾಗಗಳ ಒಂದು ಸಮಿತಿಯು-

(ಎ) ಒಂದು ವಿಭಾಗವನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುವಲ್ಲಿ, ಪೌರಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಆ ವಿಭಾಗವನ್ನು ಪ್ರತಿನಿಧಿಸುವ ಸದಸ್ಯನು; ಅಥವಾ

(ಬಿ) ಎರಡು ಅಥವಾ ಹೆಚ್ಚು ವಿಭಾಗಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುವಲ್ಲಿ, ವಿಭಾಗಗಳ ಸಮಿತಿಯ ಸದಸ್ಯರಿಂದ ಆಯ್ಕೆಗೊಂಡು ಪೌರಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಅಂಥ ವಿಭಾಗಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿನಿಧಿಸುವ ಸದಸ್ಯರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಸದಸ್ಯನು ಆ ಸಮಿತಿಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷನಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದು.

(5) ಈ ಅನುಚ್ಛೇದದಲ್ಲಿ ಇರುವುದು ಯಾವುದೂ, ವಿಭಾಗ ಸಮಿತಿಗಳ ಜೊತೆಗೆ ಇತರ ಸಮಿತಿಗಳನ್ನು ರಚಿಸಲು ಯಾವುದೇ ಉಪಬಂಧವನ್ನು ಮಾಡದಂತೆ ರಾಜ್ಯ ವಿಧಾನಮಂಡಲವನ್ನು ಪ್ರತಿಬಂಧಿಸುವುದೆಂದು ಭಾವಿಸತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ.

243ಟಿ. ಸ್ಥಾನಗಳ ಮೀಸಲಾತಿ.-(1) ಅನುಸೂಚಿತ ಜಾತಿಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಅನುಸೂಚಿತ ಬುಡಕಟ್ಟುಗಳಿಗೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪೌರಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು ಮೀಸಲಿಡತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಹಾಗೆ ಮೀಸಲಿಡಲಾದ ಸ್ಥಾನಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯು ಆ ಪೌರಸಭೆಯಲ್ಲಿ ನೇರ ಚುನಾವಣೆಯ ಮೂಲಕ ಭರ್ತಿ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಸ್ಥಾನಗಳ ಒಟ್ಟು ಸಂಖ್ಯೆಗೆ, ಆ ಪೌರಸಭೆಯ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಅನುಸೂಚಿತ ಜಾತಿಗಳ ಅಥವಾ ಪೌರಸಭಾ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಅನುಸೂಚಿತ ಬುಡಕಟ್ಟುಗಳ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯು, ಆ ಪೌರಸಭಾ ಪ್ರದೇಶದ ಒಟ್ಟು ಜನಸಂಖ್ಯೆಗೆ ಯಾವ ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು ಹೊಂದಿರುವುದೋ ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಅದೇ ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು ಹೊಂದಿರತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಅಂಥ ಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು ಪೌರಸಭೆಯ ವಿವಿಧ ಚುನಾವಣಾ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಿಗೆ ಸರದಿಯ ಪ್ರಕಾರ ಹಂಚಿಕೆ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು.

(2) (1)ನೇ ಖಂಡದ ಮೇರೆಗೆ ಮೀಸಲಿಡಲಾದ ಸ್ಥಾನಗಳ ಒಟ್ಟು ಸಂಖ್ಯೆಯ ಮೂರನೇ ಒಂದು ಭಾಗಕ್ಕಿಂತ ಕಡಿಮೆಯಿಲ್ಲದಷ್ಟು ಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು ಅನುಸೂಚಿತ ಜಾತಿಗಳಿಗೆ ಅಥವಾ ಸಂದರ್ಭಾನುಸಾರ ಅನುಸೂಚಿತ ಬುಡಕಟ್ಟುಗಳಿಗೆ ಸೇರಿದ ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಮೀಸಲಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

(3) ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪೌರಸಭೆಯಲ್ಲಿ ನೇರ ಚುನಾವಣೆಯ ಮೂಲಕ ಭರ್ತಿ ಮಾಡತಕ್ಕ ಒಟ್ಟು ಸಂಖ್ಯೆಯ ಸ್ಥಾನಗಳ ಪೈಕಿ (ಅನುಸೂಚಿತ ಜಾತಿಗಳಿಗೆ ಸೇರಿದ ಮತ್ತು ಅನುಸೂಚಿತ ಬುಡಕಟ್ಟುಗಳಿಗೆ ಸೇರಿದ ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಮೀಸಲಿಡಲಾದ ಸ್ಥಾನಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಒಳಗೊಂಡು) ಮೂರನೇ ಒಂದು ಭಾಗಕ್ಕಿಂತ ಕಡಿಮೆಯಿಲ್ಲದ ಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಮೀಸಲಿಡತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಅಂಥ ಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು ಪೌರಸಭೆಯಲ್ಲಿನ ವಿವಿಧ ಚುನಾವಣಾ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಿಗೆ ಸರದಿಯ ಪ್ರಕಾರ ಹಂಚಿಕೆ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು.

(4) ಪೌರಸಭೆಗಳಲ್ಲಿನ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಪದಗಳನ್ನು ರಾಜ್ಯ ವಿಧಾನಮಂಡಲವು ಕಾನೂನಿನ ಮೂಲಕ ಉಪಬಂಧಿಸಬಹುದಾದಂಥ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅನುಸೂಚಿತ ಜಾತಿಗಳಿಗೆ, ಅನುಸೂಚಿತ ಬುಡಕಟ್ಟುಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಮೀಸಲಿಡತಕ್ಕದ್ದು.

(5) (1) ಮತ್ತು (2)ನೇ ಖಂಡಗಳ ಮೇರೆಗಿನ ಸ್ಥಾನಗಳ ಮೀಸಲಾತಿಯು ಮತ್ತು (4)ನೇ ಖಂಡದ ಮೇರೆಗೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಪದಗಳ (ಮಹಿಳೆಯರ ಮೀಸಲಾತಿಯನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ) ಮೀಸಲಾತಿಯು 334ನೇ ಅನುಚ್ಛೇದದಲ್ಲಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಲಾದ ಅವಧಿಯ ಮುಕ್ತಾಯವಾದ ತರುವಾಯ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿರುವುದು ನಿಂತುಹೋಗತಕ್ಕದ್ದು.

(6) ಈ ಭಾಗದಲ್ಲಿರುವುದು ಯಾವುದೂ, ಹಿಂದುಳಿದ ನಾಗರಿಕರ ವರ್ಗದವರಿಗಾಗಿ ಯಾವುದೇ ಪಂಚಾಯತಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು ಅಥವಾ ಪೌರಸಭೆಗಳಲ್ಲಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಪದಗಳನ್ನು ಮೀಸಲಿಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಯಾವುದೇ ಉಪಬಂಧ ಮಾಡದಂತೆ ರಾಜ್ಯ ವಿಧಾನ ಮಂಡಲವನ್ನು ಪ್ರತಿಬಂಧಿಸತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ.

243ಯು. ಪೌರಸಭೆಗಳ ಅವಧಿ, ಇತ್ಯಾದಿ.-(1) ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪೌರಸಭೆಯನ್ನು ತತ್ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿರುವ ಯಾವುದೇ ಕಾನೂನಿನ ಮೇರೆಗೆ ಐದು ವರ್ಷಗಳಿಗಿಂತ ಮುಂಚಿತವಾಗಿ ವಿಸರ್ಜಿಸಿದ

ಹೊರತು ಅದರ ಮೊದಲ ಸಭೆಗಾಗಿ ಗೊತ್ತುಪಡಿಸಿದ ದಿನಾಂಕದಿಂದ ಐದು ವರ್ಷಗಳ ಅವಧಿಯವರೆಗೆ ಮುಂದುವರೆಯತಕ್ಕದ್ದು, ಆದರೆ ಅದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಅವಧಿಯವರೆಗೆ ಅಲ್ಲ;

ಪರಂತು, ಪೌರಸಭೆಯನ್ನು ವಿಸರ್ಜಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಅಹವಾಲನ್ನು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳಲು ಅದಕ್ಕೆ ಯುಕ್ತ ಅವಕಾಶವನ್ನು ನೀಡತಕ್ಕದ್ದು.

(2) ತತ್ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿರುವ ಯಾವುದೇ ಕಾನೂನಿನ ಯಾವುದೇ ತಿದ್ದುಪಡಿಯ ಮೂಲಕ, ಅಂಥ ತಿದ್ದುಪಡಿಗೆ ನಿಕಟಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿರುವಂಥ ಯಾವುದೇ ಮಟ್ಟದ ಪೌರಸಭೆಯನ್ನು (1)ನೇ ಖಂಡದಲ್ಲಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಲಾದ ಅದರ ಅವಧಿಯು ಮುಕ್ತಾಯಗೊಳ್ಳುವವರೆಗೆ ವಿಸರ್ಜಿತವಾಗತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ.

(3) ಪೌರಸಭೆಯನ್ನು ರಚಿಸಲು ನಡೆಸಬೇಕಾದ ಚುನಾವಣೆಯನ್ನು-

(ಎ) (1)ನೇ ಖಂಡದಲ್ಲಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಲಾದ ಅದರ ಅವಧಿಯು ಮುಕ್ತಾಯಗೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ;

(ಬಿ) ಅದರ ವಿಸರ್ಜನೆಯ ದಿನಾಂಕದಿಂದ ಆರು ತಿಂಗಳ ಅವಧಿಯು ಮುಕ್ತಾಯಗೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ-

-ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸತಕ್ಕದ್ದು:

ಪರಂತು, ವಿಸರ್ಜಿತ ಪೌರಸಭೆಯು ಯಾವ ಉಳಿದ ಅವಧಿಯವರೆಗೆ ಮುಂದುವರಿಯಬಹುದಾಗಿತ್ತೋ ಆ ಅವಧಿಯು ಆರು ತಿಂಗಳಿಗಿಂತ ಕಡಿಮೆಯಿರುವಲ್ಲಿ ಅಂಥ ಅವಧಿಗೆ ಪೌರಸಭೆಯನ್ನು ರಚಿಸಲು ಈ ಖಂಡದ ಮೇರೆಗೆ ಯಾವುದೇ ಚುನಾವಣೆ ನಡೆಸುವುದು ಅವಶ್ಯವಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ.

(4) ಒಂದು ಪೌರಸಭೆಯು ಅದರ ಅವಧಿಯು ಮುಕ್ತಾಯವಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ವಿಸರ್ಜಿತವಾಗಿದ್ದು ಆ ತರುವಾಯ ರಚಿತವಾದ ಪೌರಸಭೆಯು, ವಿಸರ್ಜಿತ ಪೌರಸಭೆಯು ಹಾಗೆ ವಿಸರ್ಜಿತವಾಗದೆ ಹೋಗಿದ್ದರೆ (1)ನೇ ಖಂಡದ ಮೇರೆಗೆ ಯಾವ ಅವಧಿಯವರೆಗೆ ಮುಂದುವರಿಯಬಹುದಾಗಿತ್ತೋ ಆ ಉಳಿದ ಅವಧಿಯವರೆಗೆ ಮಾತ್ರ ಮುಂದುವರೆಯತಕ್ಕದ್ದು.

243ಎ. ಸದಸ್ಯತ್ವಕ್ಕೆ ಅನರ್ಹತೆ.-(1) ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಪೌರಸಭೆಯ ಸದಸ್ಯನಾಗಿ ಚುನಾಯಿತನಾಗಲು ಮತ್ತು ಸದಸ್ಯನಾಗಿರಲು-

ಈ ಕೆಳಕಂಡ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಅನರ್ಹನಾಗತಕ್ಕದ್ದು, ಎಂದರೆ.-

(2) ಪೌರಸಭೆಯ ಒಬ್ಬ ಸದಸ್ಯನು, (1)ನೆಯ ಖಂಡದಲ್ಲಿ ಉಲ್ಲೇಖಿಸಲಾದ ಯಾವುದೇ ಅನರ್ಹತೆಗಳಿಗೆ ಒಳಗಾಗಿರುವನೇ ಹೇಗೆ ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವುದೇ ಪ್ರಶ್ನೆಯು ಉದ್ಭವಿಸಿದರೆ ಅಂಥ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ರಾಜ್ಯ ವಿಧಾನಮಂಡಲವು ಕಾನೂನಿನ ಮೂಲಕ ಉಪಬಂಧಿಸಬಹುದಾದಂಥ ಪ್ರಾಧಿಕಾರಕ್ಕೆ, ಉಪಬಂಧಿಸಬಹುದಾದಂಥ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕಾಗಿ ಕಳುಹಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

(ಎ) ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ರಾಜ್ಯ ವಿಧಾನ ಮಂಡಲದ ಚುನಾವಣೆಗಳ ಉದ್ದೇಶಗಳಿಗಾಗಿ ತತ್ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿರುವ ಯಾವುದೇ ಕಾನೂನಿನ ಮೂಲಕ ಅಥವಾ ಅದರ ಮೇರೆಗೆ ಅವನನ್ನು ಅನರ್ಹಗೊಳಿಸಿದಾಗ:

ಪರಂತು, ಇಪ್ಪತ್ತೊಂದು ವರ್ಷ ವಯಸ್ಸು ತುಂಬಿರುವ ಯಾವನೇ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು, ಅವನು ಇಪ್ಪತ್ತೈದು ವರ್ಷಗಳಿಗಿಂತಲೂ ಕಡಿಮೆ ವಯಸ್ಸಿನವನೆಂಬ ಕಾರಣದ ಮೇಲೆ ಅನರ್ಹಗೊಳಿಸತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ;

(ಬಿ) ರಾಜ್ಯ ವಿಧಾನ ಮಂಡಲವು ರಚಿಸಿದ ಯಾವುದೇ ಕಾನೂನಿನ ಮೂಲಕ ಅಥವಾ ಮೇರೆಗೆ ಅವನನ್ನು ಹಾಗೆ ಅನರ್ಹಗೊಳಿಸಿರುವಾಗ.

243ಡಬ್ಲ್ಯು. ಪೌರಸಭೆಗಳ ಅಧಿಕಾರಗಳು, ಪ್ರಾಧಿಕಾರ ಮತ್ತು ಜವಾಬ್ದಾರಿಗಳು, ಇತ್ಯಾದಿ.- ಸಂವಿಧಾನದ ಉಪಬಂಧಗಳಿಗೆ ಒಳಪಟ್ಟು, ಒಂದು ರಾಜ್ಯ ವಿಧಾನಮಂಡಲವು, ಕಾನೂನಿನ ಮೂಲಕ-

- (ಎ) ಪೌರಸಭೆಗಳು ಸ್ವಾಯತ್ತ ಸರ್ಕಾರದ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಾಗಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗಲು ಅವಶ್ಯವಾಗಬಹುದಾದಂಥ ಅಧಿಕಾರಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಪ್ರಾಧಿಕಾರವನ್ನು ಅವುಗಳಿಗೆ ನೀಡಬಹುದು ಮತ್ತು ಅಂಥ ಕಾನೂನು-
- (i) ಆರ್ಥಿಕಾಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ನ್ಯಾಯ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸುವುದು;
- (ii) ಹನ್ನೆರಡನೇ ಅನುಸೂಚಿಯಲ್ಲಿ ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡಿದ ವಿಷಯಗಳೂ ಸೇರಿದಂತೆ ಪೌರಸಭೆಗಳಿಗೆ ವಹಿಸಬಹುದಾದಂಥ ಪ್ರಕಾರ್ಯಗಳ ನಿರ್ವಹಣೆ ಮತ್ತು ಪರಿಯೋಜನೆಗಳ ಅನುಷ್ಠಾನ -ಇವುಗಳ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ, ಆ ಕಾನೂನಿನಲ್ಲಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಬಹುದಾದಂಥ ಷರತ್ತುಗಳಿಗೆ ಒಳಪಟ್ಟು, ಪೌರಸಭೆಗಳಿಗೆ ಅಧಿಕಾರಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಜವಾಬ್ದಾರಿಗಳನ್ನು ವಹಿಸಿಕೊಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಉಪಬಂಧಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರಬಹುದು;
- (ಬಿ) ಹನ್ನೆರಡನೇ ಅನುಸೂಚಿಯಲ್ಲಿ ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡಿದ ವಿಷಯಗಳೂ ಸೇರಿದಂತೆ ಪೌರಸಭೆಗಳಿಗೆ ವಹಿಸಲಾದ ಜವಾಬ್ದಾರಿಗಳನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತಗೊಳಿಸಲು ಅವುಗಳನ್ನು ಸಮರ್ಥಗೊಳಿಸಲು ಅವಶ್ಯವಾಗಬಹುದಾದಂಥ ಅಧಿಕಾರಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಪ್ರಾಧಿಕಾರವನ್ನು ಸಮಿತಿಗಳಿಗೆ ನೀಡಬಹುದು.

243ಎಕ್ಸ್. ತೆರಿಗೆಗಳನ್ನು ವಿಧಿಸಲು ಪೌರಸಭೆಗಳ ಅಧಿಕಾರಗಳು ಮತ್ತು ಅವುಗಳ ನಿಧಿಗಳು.-ರಾಜ್ಯ ವಿಧಾನ ಮಂಡಲವು ಕಾನೂನಿನ ಮೂಲಕ, ಅಂಥ ಕಾನೂನಿನಲ್ಲಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಬಹುದಾದ,-

- (ಎ) ಅಂಥ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗೆ ಅನುಸಾರವಾಗಿ ಮತ್ತು ಅಂಥ ಪರಿಮಿತಿಗಳಿಗೆ ಒಳಪಟ್ಟು ಅಂಥ ತೆರಿಗೆಗಳು, ಸುಂಕಗಳು, ದಾರಿ ಸುಂಕಗಳು ಮತ್ತು ಫೀಜುಗಳು - ಇವುಗಳನ್ನು ವಿಧಿಸಲು, ವಸೂಲಿ ಮಾಡಲು ಮತ್ತು ವಿನಿಯೋಗಿಸಲು ಪೌರಸಭೆಗೆ ಅಧಿಕಾರ ನೀಡಬಹುದು;
- (ಬಿ) ಅಂಥ ಉದ್ದೇಶಗಳಿಗಾಗಿ ಮತ್ತು ಅಂಥ ಷರತ್ತುಗಳು ಮತ್ತು ಪರಿಮಿತಿಗಳಿಗೆ ಒಳಪಟ್ಟು, ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ವಿಧಿಸಿದ ಮತ್ತು ವಸೂಲಿ ಮಾಡಿದಂಥ ತೆರಿಗೆಗಳು, ಸುಂಕಗಳು, ದಾರಿ ಸುಂಕಗಳು ಮತ್ತು ಫೀಜುಗಳು-ಇವುಗಳನ್ನು ಪೌರಸಭೆಗೆ ಹಸ್ತಾಂತರಿಸಬಹುದು;
- (ಸಿ) ರಾಜ್ಯದ ಸಂಚಿತ ನಿಧಿಯಿಂದ ಪೌರಸಭೆಗಳಿಗೆ ಅಂಥ ಸಹಾಯಾನುದಾನಗಳನ್ನು ನೀಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಉಪಬಂಧಿಸಬಹುದು; ಮತ್ತು
- (ಡಿ) ಪೌರಸಭೆಗಳು ಸ್ವೀಕರಿಸಿದ ಅಥವಾ ಅವುಗಳ ಪರವಾಗಿ ಸ್ವೀಕರಿಸಲಾದ ಎಲ್ಲ ಹಣವನ್ನು ಜಮೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಅಂಥ ನಿಧಿಗಳನ್ನು ರಚಿಸಲು ಮತ್ತು ಅದರಿಂದ ಅಂಥ ಹಣವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಸಹ ಉಪಬಂಧಿಸಬಹುದು.

243ವೈ. ಹಣಕಾಸು ಆಯೋಗ.- (1) 243ಐ ಅನುಚ್ಛೇದದ ಮೇರೆಗೆ ರಚಿತವಾದ ಹಣಕಾಸು ಆಯೋಗವು ಪೌರಸಭೆಗಳ ಹಣಕಾಸು ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸತಕ್ಕದ್ದು; ಮತ್ತು

- (ಎ) (i) ಈ ಭಾಗದ ಮೇರೆಗೆ ರಾಜ್ಯ ಮತ್ತು ಪೌರಸಭೆಗಳ ನಡುವೆ ವಿಭಾಗ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದಾದಂಥ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯವು ವಿಧಿಸಬಹುದಾದ ತೆರಿಗೆಗಳ, ಸುಂಕಗಳ, ದಾರಿ ಸುಂಕಗಳ ಮತ್ತು ಫೀಜುಗಳ ನಿವ್ವಳ ಉತ್ಪತ್ತಿಯನ್ನು ರಾಜ್ಯ

ಮತ್ತು ಪೌರಸಭೆಗಳ ನಡುವೆ ವಿತರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಎಲ್ಲ ಮಟ್ಟಗಳ ಪೌರಸಭೆಗಳ ನಡುವೆ ಅಂಥ ಉತ್ಪತ್ತಿಯಲ್ಲಿನ ಆಯಾ ಪೌರಸಭೆಗಳ ಪಾಲನ್ನು ಹಂಚುವುದಕ್ಕೆ;

(ii) ಪೌರಸಭೆಗಳಿಗೆ ವಹಿಸಿಕೊಡಬಹುದಾದ ಅಥವಾ ಅವುಗಳು ವಿನಿಯೋಗಿಸಬಹುದಾದ ತೆರಿಗೆಗಳು, ಸುಂಕಗಳು, ದಾರಿ ಸುಂಕಗಳು ಮತ್ತು ಫೀಜುಗಳನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸುವುದಕ್ಕೆ;

(iii) ರಾಜ್ಯದ ಸಂಚಿತ ನಿಧಿಯಿಂದ ಪೌರಸಭೆಗಳಿಗೆ ನೀಡುವ ಸಹಾಯಾನುದಾನಕ್ಕೆ;

(ಬಿ) ಪೌರಸಭೆಗಳ ಹಣಕಾಸು ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಸುಧಾರಿಸಲು ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ಕ್ರಮಗಳಿಗೆ;

(ಸಿ) ಪೌರಸಭೆಗಳ ಸುಭದ್ರ ಹಣಕಾಸಿನ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ರಾಜ್ಯಪಾಲನು ಹಣಕಾಸು ಆಯೋಗಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಬಹುದಾದ ಯಾವುದೇ ಇತರ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಅನ್ವಯಿಸುವ ತತ್ತ್ವಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ರಾಜ್ಯಪಾಲನಿಗೆ ಶಿಫಾರಸು ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು.

(2) ರಾಜ್ಯಪಾಲನು, ಈ ಅನುಚ್ಛೇದದ ಮೇರೆಗೆ ಆಯೋಗವು ಮಾಡಿದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಶಿಫಾರಸನ್ನು, ಅದರ ಮೇಲೆ ಕೈಗೊಂಡ ಕ್ರಮದ ಬಗೆಗಿನ ವಿವರಣಾತ್ಮಕ ಪತ್ರದ ಸಹಿತ, ರಾಜ್ಯ ವಿಧಾನ ಮಂಡಲದ ಮುಂದೆ ಇಡುವಂತೆ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು.

243ಜಡ್. ಪೌರಸಭೆಗಳ ಲೆಕ್ಕಪತ್ರಗಳ ಪರಿಶೋಧನೆ.-ಪೌರಸಭೆಗಳು ಲೆಕ್ಕಪತ್ರಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಬರುವ ಬಗ್ಗೆ ಮತ್ತು ಅಂಥ ಲೆಕ್ಕಪತ್ರಗಳನ್ನು ಪರಿಶೋಧಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ ರಾಜ್ಯ ವಿಧಾನಮಂಡಲವು ಕಾನೂನಿನ ಮೂಲಕ ಉಪಬಂಧಗಳನ್ನು ಮಾಡಬಹುದು.

243ಜಡ್.ಎ. ಪೌರಸಭೆಗಳಿಗೆ ಚುನಾವಣೆಗಳು.-(1) ಪೌರಸಭೆಗಳಿಗೆ ನಡೆಯುವ ಎಲ್ಲ ಚುನಾವಣೆಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಮತದಾರರ ಪಟ್ಟಿಗಳ ತಯಾರಿಕೆಯ ಮತ್ತು ಆ ಎಲ್ಲ ಚುನಾವಣೆಗಳ ನಿರ್ವಹಣೆಯ ಅಧೀಕ್ಷಣೆ, ನಿರ್ದೇಶನ ಮತ್ತು ನಿಯಂತ್ರಣ - ಇವುಗಳು 243ಕ ಅನುಚ್ಛೇದದಲ್ಲಿ ಉಲ್ಲೇಖಿತವಾದ ರಾಜ್ಯ ಚುನಾವಣಾ ಆಯೋಗದಲ್ಲಿ ನಿಹಿತವಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದು.

(2) ಈ ಸಂವಿಧಾನದ ಉಪಬಂಧಗಳಿಗೆ ಒಳಪಟ್ಟು, ರಾಜ್ಯ ವಿಧಾನಮಂಡಲವು, ಕಾನೂನಿನ ಮೂಲಕ, ಪೌರಸಭೆಗಳ ಚುನಾವಣೆಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಎಲ್ಲ ವಿಷಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಅಥವಾ ಅವುಗಳ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಉಪಬಂಧಗಳನ್ನು ರಚಿಸಬಹುದು.

243ಜಡ್.ಬಿ. ಒಕ್ಕೂಟ ರಾಜ್ಯ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಿಗೆ ಅನ್ವಯ.-ಈ ಭಾಗದ ಉಪಬಂಧಗಳು ಒಕ್ಕೂಟ ರಾಜ್ಯಕ್ಷೇತ್ರಗಳಿಗೆ ಅನ್ವಯವಾಗತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಅವುಗಳನ್ನು ಒಕ್ಕೂಟ ರಾಜ್ಯಕ್ಷೇತ್ರಗಳಿಗೆ ಅನ್ವಯಿಸುವಲ್ಲಿ, ರಾಜ್ಯದ ರಾಜ್ಯಪಾಲನಿಗೆ ಮಾಡಲಾದ ಉಲ್ಲೇಖಗಳನ್ನು 239ನೇ ಅನುಚ್ಛೇದದ ಮೇರೆಗೆ ನೇಮಕಗೊಂಡ ಒಕ್ಕೂಟ ರಾಜ್ಯಕ್ಷೇತ್ರದ ಆಡಳಿತಗಾರನಿಗೆ ಮಾಡಲಾದ ಉಲ್ಲೇಖಗಳಂತೆ ಪರಿಣಾಮ ಹೊಂದಿರತಕ್ಕದ್ದು:

ಪರಂತು, ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿಯು, ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಅಧಿಸೂಚನೆಯ ಮೂಲಕ, ಆ ಅಧಿಸೂಚನೆಯಲ್ಲಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಬಹುದಾದಂಥ ವಿನಾಯಿತಿಗಳು ಮತ್ತು ಮಾರ್ಪಾಟುಗಳಿಗೆ ಒಳಪಟ್ಟು ಈ ಭಾಗದ ಉಪಬಂಧಗಳು, ಯಾವುದೇ ಒಕ್ಕೂಟ ರಾಜ್ಯಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಅಥವಾ ಅದರ ಯಾವುದೇ ಭಾಗಕ್ಕೆ ಅನ್ವಯವಾಗತಕ್ಕದ್ದೆಂದು ನಿರ್ದೇಶಿಸಬಹುದು.

243ಜಡ್.ಸಿ. ಈ ಭಾಗವು ಕೆಲವು ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ಅನ್ವಯವಾಗದಿರುವುದು.-(1) ಈ ಭಾಗದಲ್ಲಿರುವುದು ಯಾವುದೂ 244ನೇ ಅನುಚ್ಛೇದದ (1)ನೇ ಖಂಡದಲ್ಲಿ ಉಲ್ಲೇಖಿಸಲಾದ ಅನುಸೂಚಿತ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು (2)ನೇ ಖಂಡದಲ್ಲಿ ಉಲ್ಲೇಖಿಸಲಾದ ಬುಡಕಟ್ಟು ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ಅನ್ವಯವಾಗತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ.

(2) ಈ ಭಾಗದಲ್ಲಿರುವುದು ಯಾವುದೂ, ಪಶ್ಚಿಮ ಬಂಗಾಳ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿನ ಡಾರ್ಜಿಲಿಂಗ್ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಗುಡ್ಡಗಾಡು ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ತತ್ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿರುವ ಯಾವುದೇ ಕಾನೂನಿನ ಮೇರೆಗೆ ರಚಿತವಾದ ಡಾರ್ಜಿಲಿಂಗ್ ಗೋರ್ಖಾ ಗುಡ್ಡಗಾಡು ಪರಿಷತ್ತಿನ ಪ್ರಕಾರ್ಯಗಳು ಮತ್ತು ಅಧಿಕಾರಗಳನ್ನು ಬಾಧಕಗೊಳಿಸುವುದೆಂದು ಅರ್ಥೈಸತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ.

(3) ಈ ಸಂವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ಏನೇ ಇದ್ದರೂ, ಸಂಸತ್ತು ಕಾನೂನಿನ ಮೂಲಕ, ಅಂಥ ಕಾನೂನಿನಲ್ಲಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಬಹುದಾದಂಥ ವಿನಾಯಿತಿಗಳು ಮತ್ತು ಮಾರ್ಪಾಟುಗಳಿಗೆ ಒಳಪಟ್ಟು (1)ನೇ ಖಂಡದಲ್ಲಿ ಉಲ್ಲೇಖಿಸಲಾದ ಅನುಸೂಚಿತ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಬುಡಕಟ್ಟು ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ, ಈ ಭಾಗದ ಉಪಬಂಧಗಳನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸಬಹುದು ಮತ್ತು ಯಾವುದೇ ಅಂಥ ಕಾನೂನನ್ನು 368ನೇ ಅನುಚ್ಛೇದದ ಉದ್ದೇಶಗಳಿಗಾಗಿ ಈ ಸಂವಿಧಾನದ ತಿದ್ದುಪಡಿಯೆಂದು ಭಾವಿಸತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ.

243ಜಡ್ಡಿ. ಜಿಲ್ಲಾ ಯೋಜನಾ ಸಮಿತಿ.-(1) ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿನ ಪಂಚಾಯಿತಿಗಳು ಮತ್ತು ಪೌರಸಭೆಗಳು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿದ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಕ್ರೋಡೀಕರಿಸಲು ಮತ್ತು ಇಡೀ ಜಿಲ್ಲೆಗಾಗಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆಯ ಕರಡನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಲು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಜಿಲ್ಲಾ ಯೋಜನಾ ಸಮಿತಿಯನ್ನು ರಚಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

(2) ರಾಜ್ಯ ವಿಧಾನಮಂಡಲವು-

(ಎ) ಜಿಲ್ಲಾ ಯೋಜನಾ ಸಮಿತಿಗಳ ಅಂಗ ರಚನೆ;

(ಬಿ) ಅಂಥ ಸಮಿತಿಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು ಭರ್ತಿಮಾಡತಕ್ಕ ರೀತಿ - ಇವುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಕಾನೂನಿನ ಮೂಲಕ ಉಪಬಂಧವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಬಹುದು:

ಪರಂತು, ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದ ಪಂಚಾಯಿತಿಗಳ ಮತ್ತು ಜಿಲ್ಲೆಯೊಳಗಿನ ಪೌರಸಭೆಗಳ ಚುನಾಯಿತ ಸದಸ್ಯರು ತಮ್ಮ ಪೈಕಿಯಿಂದ ಅಂಥ ಸಮಿತಿಯ ಸದಸ್ಯರ ಒಟ್ಟು ಸಂಖ್ಯೆಯ ಐದನೇ ನಾಲ್ಕಕ್ಕಿಂತ ಕಡಿಮೆಯಿಲ್ಲದಷ್ಟು ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿನ ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಮತ್ತು ನಗರ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯ ನಡುವಣ ಪ್ರಮಾಣಕ್ಕೆ ಅನುಸಾರವಾಗಿ ಚುನಾಯಿಸತಕ್ಕದ್ದು;

(ಸಿ) ಜಿಲ್ಲಾ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಅಂಥ ಸಮಿತಿಗಳಿಗೆ ವಹಿಸಬಹುದಾದಂಥ ಪ್ರಕಾರ್ಯಗಳು;

(ಡಿ) ಅಂಥ ಸಮಿತಿಗಳ ಅಧ್ಯಕ್ಷರುಗಳನ್ನು ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡತಕ್ಕ ರೀತಿ

- ಇವುಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಕಾನೂನಿನ ಮೂಲಕ ಉಪಬಂಧವನ್ನು ರಚಿಸಬಹುದು.

(3) ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಜಿಲ್ಲಾ ಯೋಜನಾ ಸಮಿತಿಯು, ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆಯ ಕರಡನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸುವಲ್ಲಿ-

(ಎ) (i) ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಯೋಜನೆ, ನೀರು ಮತ್ತು ಇತರ ಭೌತಿಕ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಕೃತಿಕ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ಹಂಚಿಕೆ, ಮೂಲ ಪರಿಕರಗಳ ಸಮಗ್ರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮತ್ತು ಪರಿಸರ ಸಂರಕ್ಷಣೆಯೂ ಒಳಗೊಂಡಂತೆ ಪಂಚಾಯಿತಿಗಳು ಮತ್ತು ಪೌರಸಭೆಗಳ ನಡುವಣ ಸಾಮಾನ್ಯ ಹಿತಾಸಕ್ತಿಯ ವಿಷಯಗಳಿಗೆ;

(ii) ಹಣಕಾಸಿನ ಸ್ವರೂಪ ಅಥವಾ ಇತರ ಸ್ವರೂಪದ ಲಭ್ಯವಿರುವ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ವ್ಯಾಪ್ತಿ ಮತ್ತು ಬಗ್ಗೆ - ಇವುಗಳಿಗೆ ಗಮನ ನೀಡತಕ್ಕದ್ದು;

(ಬಿ) ರಾಜ್ಯಪಾಲನು ಆದೇಶದ ಮೂಲಕ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಬಹುದಾದಂಥ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಮತ್ತು ಸಂಘಟನೆಗಳೊಂದಿಗೆ ಸಮಾಲೋಚಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

(4) ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಜಿಲ್ಲಾ ಯೋಜನಾ ಸಮಿತಿಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷನು ಸಮಿತಿಯು ಶಿಫಾರಸು ಮಾಡಿದಂಥ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

243ಜಡ್‌ಇ. ಮಹಾನಗರ ಯೋಜನಾ ಸಮಿತಿ.-(1) ಇಡೀ ಮಹಾನಗರ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆಯ ಕರಡನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಲು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಮಹಾನಗರ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಮಹಾನಗರ ಯೋಜನಾ ಸಮಿತಿಯೊಂದನ್ನು ರಚಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

(2) ರಾಜ್ಯ ವಿಧಾನ ಮಂಡಲವು-

(ಎ) ಮಹಾನಗರ ಯೋಜನಾ ಸಮಿತಿಗಳ ಅಂಗ ಯೋಜನೆ;

(ಬಿ) ಅಂಥ ಸಮಿತಿಗಳ ಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು ಭರ್ತಿ ಮಾಡತಕ್ಕ ರೀತಿ ಇವುಗಳನ್ನು ಕಾನೂನಿನ ಮೂಲಕ ಉಪಬಂಧಿಸಬಹುದು;

ಪರಂತು, ಅಂಥ ಸಮಿತಿಯ ಸದಸ್ಯರ ಮೂರನೇ ಎರಡು ಭಾಗಕ್ಕಿಂತ ಕಡಿಮೆಯಿಲ್ಲದಷ್ಟು ಸದಸ್ಯರನ್ನು, ಮಹಾನಗರ ಪ್ರದೇಶದ ಪೌರಸಭೆಗಳ ಚುನಾಯಿತ ಸದಸ್ಯರು ಮತ್ತು ಪಂಚಾಯತಿಗಳ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ತಮ್ಮ ಪೈಕಿಯಿಂದ ಪೌರಸಭೆಗಳು ಮತ್ತು ಆ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿನ ಪಂಚಾಯತಿಗಳ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯ ನಡುವಣ ಪ್ರಮಾಣಕ್ಕೆ ಅನುಸಾರವಾಗಿ ಚುನಾಯಿಸತಕ್ಕದ್ದು;

(ಸಿ) ಅಂಥ ಸಮಿತಿಗಳಲ್ಲಿ ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಅಂಥ ಸಮಿತಿಗಳಿಗೆ ವಹಿಸಿದ ಪ್ರಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಲು ಅವಶ್ಯವೆಂದು ಭಾವಿಸಬಹುದಾದಂಥ ಸಂಘಟನೆಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯ;

(ಡಿ) ಮಹಾನಗರ ಪ್ರದೇಶದ ಯೋಜನೆ ಮತ್ತು ಸಮನ್ವಯ - ಇವುಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಅಂಥ ಸಮಿತಿಗಳಿಗೆ ವಹಿಸಿಕೊಡಬಹುದಾದಂಥ ಪ್ರಕಾರ್ಯಗಳು;

(ಇ) ಅಂಥ ಸಮಿತಿಗಳ ಅಧ್ಯಕ್ಷರನ್ನು ಚುನಾಯಿಸತಕ್ಕ ರೀತಿ ಇವುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಕಾನೂನಿನ ಮೂಲಕ ಉಪಬಂಧವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಬಹುದು.

(3) ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಮಹಾನಗರ ಯೋಜನಾ ಸಮಿತಿಯು, ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆ ಕರಡನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸುವಲ್ಲಿ ಕೆಳಕಂಡ ವಿಷಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಗಮನ ನೀಡತಕ್ಕದ್ದು, ಎಂದರೆ:-

(ಎ) (i) ಮಹಾನಗರ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿನ ಪೌರಸಭೆಗಳು ಮತ್ತು ಪಂಚಾಯತಿಗಳು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿದ ಯೋಜನೆಗಳು;

(ii) ಆ ಪ್ರದೇಶ ಸಮನ್ವಿತ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಯೋಜನೆ, ನೀರು ಮತ್ತು ಇತರ ಭೌತಿಕ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಕೃತಿಕ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ಹಂಚಿಕೆ, ಮೂಲ ಪರಿಕರಗಳ ಸಮಗ್ರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮತ್ತು ಪರಿಸರ ಸಂರಕ್ಷಣೆಯೂ ಒಳಗೊಂಡಂತೆ, ಪೌರಸಭೆಗಳು ಮತ್ತು ಪಂಚಾಯತಿಗಳ ನಡುವಣ ಸಾಮಾನ್ಯ ಹಿತಾಸಕ್ತಿಯ ವಿಷಯಗಳು;

(iii) ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರವು ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ನಿಗದಿಪಡಿಸಿದ ಸಮಗ್ರ ಉದ್ದೇಶಗಳು ಮತ್ತು ಆದ್ಯತೆಗಳು;

(iv) ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳು ಮಹಾನಗರ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಹೂಡಬಹುದಾದ ಹೂಡಿಕೆಗಳ ಮತ್ತು ಹಣಕಾಸು ಸ್ವರೂಪದ ಅಥವಾ ಇತರ ಸ್ವರೂಪದ ಲಭ್ಯವಿರುವ ಇತರ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ವ್ಯಾಪ್ತಿ ಮತ್ತು ಸ್ವರೂಪ;

(ಬಿ) ರಾಜ್ಯಪಾಲನು ಆದೇಶದ ಮೂಲಕ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಬಹುದಾದಂಥ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಮತ್ತು ಸಂಘಟನೆಗಳೊಂದಿಗೆ ಮಹಾನಗರ ಯೋಜನಾ ಸಮಿತಿಯು ಸಮಾಲೋಚಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

(4) ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಮಹಾನಗರ ಯೋಜನಾ ಸಮಿತಿಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷನು, ಸಮಿತಿಯು ಶಿಫಾರಸು ಮಾಡಿದಂಥ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

243ಜಡ್‌ಎಫ್. ಜಾರಿಯಲ್ಲಿರುವ ಕಾನೂನುಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿರುವ ಪೌರಸಭೆಗಳನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸುವುದು.-ಈ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಏನೇ ಇದ್ದರೂ, ಈ ಭಾಗದ ಉಪಬಂಧಗಳಿಗೆ ಅಸಂಗತವಾಗಿರುವಂಥ ಸಂವಿಧಾನದ (ಎಪ್ಪತ್ತನಾಲ್ಕನೇ ತಿದ್ದುಪಡಿ) ಅಧಿನಿಯಮ, 1992ರ ಪ್ರಾರಂಭಕ್ಕೆ ನಿಕಟ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಪೌರಸಭೆಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿದ್ದ ಯಾವುದೇ ಕಾನೂನಿನ ಯಾವುದೇ ಉಪಬಂಧವು ಸಕ್ಷಮ ವಿಧಾನ ಮಂಡಲದಿಂದ ಅಥವಾ ಇತರ ಸಕ್ಷಮ ಪ್ರಾಧಿಕಾರದಿಂದ ತಿದ್ದುಪಡಿಯಾಗುವವರೆಗೆ ಅಥವಾ ನಿರಸಿತವಾಗುವವರೆಗೆ ಅಥವಾ ಅಂಥ ಪ್ರಾರಂಭದಿಂದ ಒಂದು ವರ್ಷ ಮುಕ್ತಾಯವಾಗುವವರೆಗೆ,- ಇವೆರಡರಲ್ಲಿ ಯಾವುದು ಮುಂಚಿತವೋ ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಅದು ಜಾರಿಯಲ್ಲಿರುವುದು ಮುಂದುವರೆಯತಕ್ಕದ್ದು:

ಪರಂತು, ಅಂಥ ಪ್ರಾರಂಭಕ್ಕೆ ನಿಕಟಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿದ್ದ ಎಲ್ಲ ಪೌರಸಭೆಗಳನ್ನು ಆ ರಾಜ್ಯದ ವಿಧಾನ ಸಭೆಯು ಅಥವಾ ವಿಧಾನ ಪರಿಷತ್ತನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ರಾಜ್ಯದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ, ಆ ರಾಜ್ಯದ ವಿಧಾನ ಮಂಡಲದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸದನವು ನಿರ್ಣಯದ ಮೂಲಕ ಅವಧಿಗೆ ಮುಂಚೆ ವಿಸರ್ಜಿಸಿದ ಹೊರತು, ಅವುಗಳ ಅವಧಿಯು ಮುಕ್ತಾಯವಾಗುವವರೆಗೆ ಮುಂದುವರೆಯತಕ್ಕದ್ದು.

243ಜಡ್‌ಜಿ. ಚುನಾವಣಾ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ನ್ಯಾಯಾಲಯವು ಮಧ್ಯ ಪ್ರವೇಶಿಸುವುದರ ಪ್ರತಿಷೇಧ.- ಈ ಸಂವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ಏನೇ ಇದ್ದಾಗ್ಯೂ,-

(ಎ) ಚುನಾವಣಾ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳ ಸೀಮಾ ನಿರ್ಣಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಯಾವುದೇ ಕಾನೂನಿನ ಸಿಂಧುತ್ವವನ್ನು ಅಥವಾ 243ನೇ ಜಡ್‌ಎ ಅನುಚ್ಛೇದದ ಮೇರೆಗೆ ಮಾಡಲಾದ ಅಥವಾ ಮಾಡಲಾಗಿದೆಯೆಂದು ತಾತ್ಪರ್ಯವಾಗುವ ಅಂಥ ಚುನಾವಣಾ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳ ಸ್ಥಾನಗಳ ಹಂಚಿಕೆಯನ್ನು ಯಾವುದೇ ನ್ಯಾಯಾಲಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರಶ್ನಿಸತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ;

(ಬಿ) ಯಾವುದೇ ಪೌರಸಭೆಗೆ ನಡೆಯುವ ಯಾವುದೇ ಚುನಾವಣೆಯನ್ನು, ರಾಜ್ಯ ವಿಧಾನ ಮಂಡಲವು ರಚಿಸಿದ ಯಾವುದೇ ಕಾನೂನಿನ ಮೂಲಕ ಅಥವಾ ಅದರ ಮೇರೆಗೆ ಉಪಬಂಧಿಸಲಾದಂಥ ಪ್ರಾಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಉಪಬಂಧಿಸಬಹುದಾದಂಥ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಚುನಾವಣಾ ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿದ ಹೊರತು ಪ್ರಶ್ನಿಸತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ.

280.^(ಸಿ) ರಾಜ್ಯದ ಹಣಕಾಸು ಆಯೋಗವು ಮಾಡಿದ ಶಿಫಾರಸುಗಳ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಆ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿನ ಪುರಸಭೆಗಳ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ರಾಜ್ಯ ಸಂಚಿತ ನಿಧಿಯನ್ನು ಬಲಪಡಿಸಲು ಅಗತ್ಯವಾದ ಕ್ರಮಗಳು;

7ಹನ್ನೆರಡನೇ ಅನುಸೂಚಿ
(ಅನುಚ್ಛೇದ 243ಡಬ್ಲ್ಯೂ)

1.	ಪಟ್ಟಣ ಯೋಜನೆಯೂ ಸೇರಿದಂತೆ ನಗರ ಯೋಜನೆ.	
2.	ಭೂ ಉಪಯೋಗದ ನಿಯಂತ್ರಣ ಮತ್ತು ಕಟ್ಟಡಗಳ ನಿರ್ಮಾಣ.	
3.	ಆರ್ಥಿಕ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆ.	
4.	ರಸ್ತೆಗಳು ಮತ್ತು ಸೇತುವೆಗಳು.	

6 1992ರ ಸಂವಿಧಾನದ (ಎಪ್ಪತ್ತನಾಲ್ಕನೇ ತಿದ್ದುಪಡಿ) ಅಧಿನಿಯಮದ 3ನೇ ಪ್ರಕರಣದ ಮೂಲಕ 20-4-93ರಿಂದ ಜಾರಿಗೆ ಬರುವಂತೆ ಪ್ರತ್ಯಾಯೋಜಿಸಲಾಗಿದೆ. 1956ನೆಯ ಇಸವಿಯ ಸಂವಿಧಾನದ (ಏಳನೆಯ ತಿದ್ದುಪಡಿ) ಅಧಿನಿಯಮದ 29ನೆಯ ಪ್ರಕರಣದ ಹಾಗೂ ಅನುಸೂಚಿಯ ಮೇರೆಗೆ (ಸಿ) ಉಪಖಂಡವನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಬಿಡಲಾಗಿತ್ತು.

7 1992ನೇ ಇಸವಿಯ ಸಂವಿಧಾನದ (ಎಪ್ಪತ್ತನಾಲ್ಕನೇ ತಿದ್ದುಪಡಿ) ಅಧಿನಿಯಮದ 4ನೇ ಪ್ರಕರಣದ ಮೂಲಕ ಸೇರಿಸಲಾಗಿದೆ.

5.	ಗೃಹ ಕೈಗಾರಿಕೆ ಮತ್ತು ವಾಣಿಜ್ಯ ಉದ್ದೇಶಗಳಿಗೆ ನೀರು ಸರಬರಾಜು.	
6.	ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಆರೋಗ್ಯ, ನೈರ್ಮಲ್ಯ ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಮತ್ತು ಘನ ವ್ಯರ್ಥ ಪದಾರ್ಥಗಳ ನಿರ್ವಹಣೆ.	
7.	ಅಗ್ನಿಶಾಮಕ ಸೇವೆಗಳು.	
8.	ನಗರ ವನ ನಿರ್ಮಾಣ, ಪರಿಸರ ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಮತ್ತು ಜೀವ ಪರಿಸರ ಅಂಶಗಳ ಸಂವರ್ಧನೆ.	
9.	ಅಂಗವಿಕಲರು ಮತ್ತು ಮನೋವಿಕಲರೂ ಸೇರಿದಂತೆ ಸಮಾಜದ ದುರ್ಬಲ ವರ್ಗಗಳ ಹಿತಾಸಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಕಾಪಾಡುವುದು.	
10.	ಕೊಳಚೆ ಪ್ರದೇಶ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮತ್ತು ಅವುಗಳ ಸುಧಾರಣೆ.	
11.	ನಗರ ಬಡತನ ನಿರ್ಮೂಲನೆ.	
12.	ಉದ್ಯಾನ ವನಗಳು, ತೋಟಗಳು, ಆಟದ ಮೈದಾನಗಳಂಥ ನಗರ ಸೌಕರ್ಯಗಳು ಮತ್ತು ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದು.	
13.	ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ, ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಮತ್ತು ಸೌಂದರ್ಯೋಪಾಸನಾ ವಿಷಯಗಳ ಸಂವರ್ಧನೆ.	
14.	ಹೆಣ್ಣು ಹೂಳುವುದು ಮತ್ತು ಸ್ಮಶಾನಗಳು; ಶವ ದಹನ, ಸುಡುಗಾಡು ಮತ್ತು ವಿದ್ಯುತ್ ಚಿತಾಗಾರಗಳು.	
15.	ದನದ ದೊಡ್ಡಿಗಳು; ಪ್ರಾಣಿ ಹಿಂಸಾ ಪ್ರತಿಬಂಧ.	
16.	ಜನನ ಮತ್ತು ಮರಣಗಳ ನೋಂದಣಿಯೂ ಸೇರಿದಂತೆ ಜನನ ಮರಣ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳು.	
17.	ಬೀದಿ ದೀಪಗಳು, ವಾಹನ ನಿಲುಗಡೆ ಸ್ಥಳಗಳು, ಬಸ್ ನಿಲ್ದಾಣಗಳು ಮತ್ತು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸೌಕರ್ಯಗಳೂ ಸೇರಿದಂತೆ, ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸೌಲಭ್ಯಗಳು.	
18.	ಕಸಾಯಿಖಾನೆಗಳ ಮತ್ತು ಚರ್ಮ ಹದ ಮಾಡುವ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳ ನಿಯಂತ್ರಣ.	

ಕರ್ನಾಟಕ ಪಂಚಾಯತ್ ರಾಜ್ (ತಿದ್ದುಪಡಿ) ಅಧಿನಿಯಮ, 1995

1995ರ ಕರ್ನಾಟಕ ಅಧಿನಿಯಮ ಸಂಖ್ಯೆ 10

(1995ರ ಮೇ 1ನೇ ದಿನಾಂಕದಂದು ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯಪತ್ರದ ವಿಶೇಷ ಸಂಚಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಿತವಾಗಿದೆ)

(1995ರ ಏಪ್ರಿಲ್ ಮೂವತ್ತನೇ ದಿನಾಂಕದಂದು ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಅನುಮತಿಯನ್ನು ಪಡೆಯಲಾಗಿದೆ)

ಕರ್ನಾಟಕ ಪಂಚಾಯತ್ ರಾಜ್ ಅಧಿನಿಯಮ, 1993ನ್ನು ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಾಡಲು ಅಧಿನಿಯಮ.

ಇಲ್ಲಿ ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಕಂಡುಬರುವ ಉದ್ದೇಶಗಳಿಗಾಗಿ ಕರ್ನಾಟಕ ಪಂಚಾಯತ್ ರಾಜ್ ಅಧಿನಿಯಮ, 1993ನ್ನು (1993ರ ಕರ್ನಾಟಕ ಅಧಿನಿಯಮ ಸಂಖ್ಯೆ 14) ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಾಡುವುದು ಯುಕ್ತವಾಗಿರುವುದರಿಂದ;

ಇದು ಭಾರತ ಗಣರಾಜ್ಯದ ನಲವತ್ತಾರನೆಯ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ವಿಧಾನ ಮಂಡಲದಿಂದ ಈ ಮುಂದಿನಂತೆ ಅಧಿನಿಯಮಿತವಾಗಲಿ.-

1. ಚಿಕ್ಕ ಹೆಸರು ಮತ್ತು ಪ್ರಾರಂಭ.-(1) ಈ ಅಧಿನಿಯಮವನ್ನು ಕರ್ನಾಟಕ ಪಂಚಾಯತ್ ರಾಜ್ (ತಿದ್ದುಪಡಿ) ಅಧಿನಿಯಮ, 1995 ಎಂದು ಕರೆಯತಕ್ಕದ್ದು.

(2) ಇದು 1995ರ ಜನವರಿ ಹದಿಮೂರನೇ ದಿನದಂದು ಜಾರಿಗೆ ಬಂದಿರುವುದಾಗಿ ಭಾವಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

2. 2ನೇ ಪ್ರಕರಣದ ತಿದ್ದುಪಡಿ.-ಕರ್ನಾಟಕ ಪಂಚಾಯತ್ ರಾಜ್ ಅಧಿನಿಯಮ, 1993ರ (1993ರ ಕರ್ನಾಟಕ ಅಧಿನಿಯಮ ಸಂಖ್ಯೆ 14)(ಇಲ್ಲಿ ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಮೂಲ ಅಧಿನಿಯಮವೆಂದು ಉಲ್ಲೇಖಿಸಲಾಗುವುದು) 2ನೇ ಪ್ರಕರಣದ (2)ನೇ ಖಂಡಕ್ಕೆ, ಈ ಮುಂದಿನದನ್ನು ಪ್ರತಿಯೋಜಿಸತಕ್ಕದ್ದು, ಎಂದರೆ.-

“(2) “ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗಗಳು” ಎಂದರೆ, ಜಿಲ್ಲಾ ಪಂಚಾಯಿತಿ, ತಾಲ್ಲೂಕು ಪಂಚಾಯಿತಿ ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯಿತಿಗಳ ಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಹುದ್ದೆಗಳಲ್ಲಿ ಮೀಸಲಾತಿಯ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ “ಎ” ಮತ್ತು “ಬಿ” ಪ್ರವರ್ಗಗಳೆಂಬುದಾಗಿ ವರ್ಗೀಕರಿಸಬಹುದಾದ ಮತ್ತು ಅಧಿಸೂಚಿಸಬಹುದಾದ ಅಂಥ ವರ್ಗ ಅಥವಾ ವರ್ಗಗಳ ನಾಗರಿಕರು”.

3. 5ನೇ ಪ್ರಕರಣದ ತಿದ್ದುಪಡಿ.-ಮೂಲ ಅಧಿನಿಯಮದ 5ನೇ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ.-

(1) (2)ನೇ ಉಪ-ಪ್ರಕರಣದ ಪರಂತುಕವನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಬಿಡತಕ್ಕದ್ದು;

(2) (3)ನೇ ಉಪ-ಪ್ರಕರಣದ ನಂತರ ಈ ಮುಂದಿನದನ್ನು ಸೇರಿಸತಕ್ಕದ್ದು, ಎಂದರೆ.-

“ಪರಂತು, ಈ ಉಪ-ಪ್ರಕರಣದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಮೀಸಲಿರಿಸಿದ ಸ್ಥಾನಗಳ ಪೈಕಿ, ಅಂಥ ಸ್ಥಾನಗಳ ಒಟ್ಟು, ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿನ ಶೇಕಡ ಎಂಬತ್ತರಷ್ಟು ಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು “ಎ” ಪ್ರವರ್ಗಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿಗೆ ಮೀಸಲಿರಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಉಳಿದ ಶೇಕಡ ಇಪ್ಪತ್ತರಷ್ಟು ಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು “ಬಿ” ಪ್ರವರ್ಗಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿಗೆ ಮೀಸಲಿರಿಸತಕ್ಕದ್ದು;

ಮತ್ತು ಪರಂತು, “ಎ” ಪ್ರವರ್ಗಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಲಭ್ಯವಿಲ್ಲದಿರುವಲ್ಲಿ, ಆ ಪ್ರವರ್ಗಕ್ಕೆ ಮೀಸಲಿರಿಸಿದ ಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು “ಬಿ” ಪ್ರವರ್ಗಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿಂದ ಭರ್ತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದು. ಹಾಗೆಯೇ “ಬಿ” ಪ್ರವರ್ಗಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಲಭ್ಯವಿಲ್ಲದಿರುವಲ್ಲಿ ಆ

(16)	ಪಾವತಿಸಬೇಕಾದ ಕನಿಷ್ಠ ತೆರಿಗೆ (ರೂ. ಗಳಲ್ಲಿ) (ಕೈಗಾರಿಕಾ ನಿವೇಶನ ತೆರಿಗೆ + ಎ.ಸಿ. ಶೀಟ್ ಛಾವಣಿಯುಳ್ಳ ಕಟ್ಟಡದ ತೆರಿಗೆ + ಆರ್.ಸಿ.ಸಿ. ಛಾವಣಿಯುಳ್ಳ ಕಟ್ಟಡದ ತೆರಿಗೆ) (5,724 + 1,09,755 + 43,951)	= 1,59,430
	ಪಾವತಿಸಬೇಕಾದ ಗರಿಷ್ಠ ತೆರಿಗೆ (ರೂ. ಗಳಲ್ಲಿ) (ಕೈಗಾರಿಕಾ ನಿವೇಶನ ತೆರಿಗೆ + ಎ.ಸಿ. ಶೀಟ್ ಛಾವಣಿಯುಳ್ಳ ಕಟ್ಟಡದ ತೆರಿಗೆ + ಆರ್.ಸಿ.ಸಿ. ಛಾವಣಿಯುಳ್ಳ ಕಟ್ಟಡದ ತೆರಿಗೆ) (11,448 + 2,74,388 + 1,09,878)	= 3,95,714

ಕೈಗಾರಿಕೋಪಯೋಗಿ ಮಾರ್ಗಸೂಚಿ ದರ- ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಯಲ್ಲಿ ಕೈಗಾರಿಕೋಪಯೋಗಿ ಎಂದು ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸಿರುವ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ನಿಗದಿಪಡಿಸಿರುವ ನಿವೇಶನದ ದರವನ್ನು ಅನುಸರಿಸುವುದು. ಕೈಗಾರಿಕೋಪಯೋಗಿ ಹೊರತು ಪಡಿಸಿದ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸೋಪಯೋಗಿ ನಿವೇಶನದ ದರ ನಿಗದಿಪಡಿಸುವುದು.

(2) ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರ, ಬೆಂಗಳೂರು ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಮತ್ತು ರಾಮನಗರ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಗೆ ಅನ್ವಯಿಸುವ ವಿಶೇಷ ಸೂಚನೆಗಳಲ್ಲಿರುವ ಕೆಲವು ಬದಲಾವಣೆಗಳು ಈ ಕೆಳಕಂಡಂತಿರುತ್ತದೆ.

01	ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಹೊಂದಿದ ಭೂಪರಿವರ್ತನೆಯಾದ ಜಮೀನು (ಭೂಪರಿವರ್ತನೆಯಾದ ನಂತರ ಸಕ್ರಮ ಪ್ರಾಧಿಕಾರದಿಂದ ಸ್ಥಿತನ ವಿದ್ಯಾಸನಕ್ಕೆ ಅನುಮೋದನೆ ಪಡೆಯದೆ, ಮೂಲಭೂತ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸದೆ ಇರುವ ಪ್ರದೇಶ)	
(a)	5 ಗುಂಟೆಯವರೆಗೆ	ಆಯಾ ಪ್ರದೇಶದ ನಿವೇಶನ ದರ (ಭೂ ಪರಿವರ್ತಿತ ವಸತಿ/ವಾಣಿಜ್ಯ/ ಕೈಗಾರಿಕೆ ಉದ್ದೇಶದ ಸ್ಥಿತನ ದರ)/ಕೃಷಿ ಜಮೀನಿನ ದರದಲ್ಲಿ ಯಾವುದು ಹೆಚ್ಚು ಅದನ್ನು ಅಳವಡಿಸುವುದು
(b)	5ರಿಂದ 10 ಗುಂಟೆಯವರೆಗೆ	ಆಯಾ ಮೂಲ ಕೃಷಿ ಜಮೀನಿನ ದರದ ಶೇ. 60 ಹೆಚ್ಚಿನ ದರ ಅಳವಡಿಸುವುದು
(c)	10 ಗುಂಟೆಗೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ವಿಸ್ತೀರ್ಣದ ಜಮೀನುಗಳಿಗೆ	
	ಕೈಗಾರಿಕೋಪಯೋಗಿ	ಆಯಾ ಮೂಲ ಕೃಷಿ ಜಮೀನಿನ ದರದ ಶೇ. 55 ಹೆಚ್ಚಿನ ದರ ಅಳವಡಿಸುವುದು
	ವಾಸೋಪಯೋಗಿ	ಆಯಾ ಮೂಲ ಕೃಷಿ ಜಮೀನಿನ ದರದ ಶೇ. 65 ಹೆಚ್ಚಿನ ದರ ಅಳವಡಿಸುವುದು
	ವಾಣಿಜ್ಯೋಪಯೋಗಿ/ವಸತಿ ಯೇತರ	ಆಯಾ ಮೂಲ ಕೃಷಿ ಜಮೀನಿನ ದರದ ಶೇ. 80 ಹೆಚ್ಚಿನ ದರ ಅಳವಡಿಸುವುದು

ಮೌಲ್ಯ ಮಾಪನಕ್ಕೆ ಅನುಸರಿಸಬೇಕಾದ ಪ್ರಸ್ತಾವಿತ ಕಟ್ಟಡದ ತರಹ

ಕ್ರ. ಸಂ.	ಕಟ್ಟಡದ ತರಹ
1.	ಆರ್.ಸಿ.ಸಿ. ಛಾವಣಿ, ಇಟ್ಟಿಗೆ ಗೋಡೆ, ಗ್ರಾನೈಟ್ ನೆಲಹಾಸು, ತೇಗದ ಮರದ ಕಿಟಕಿ ಬಾಗಿಲುಗಳು
2.	ಆರ್.ಸಿ.ಸಿ. ಛಾವಣಿ, ಇಟ್ಟಿಗೆ ಗೋಡೆ, ಮಾರ್ಬಲ್ ನೆಲಹಾಸು, ತೇಗದ ಮರದ ಕಿಟಕಿ ಬಾಗಿಲುಗಳು
3.	ಆರ್.ಸಿ.ಸಿ. ಛಾವಣಿ, ಇಟ್ಟಿಗೆ ಗೋಡೆ, ವಿಟ್ರೈಡ್ ನೆಲಹಾಸು, ಹೊನ್ನೆಮರದ ಕಿಟಕಿ ಬಾಗಿಲುಗಳು
4.	ಆರ್.ಸಿ.ಸಿ. ಛಾವಣಿ, ಕಾಂಕ್ರೀಟ್/ಇಟ್ಟಿಗೆ ಗೋಡೆ, ಮೊಸಾಯಿಕ್/ಪಾಲಿಷ್/ಸೆರಾಮಿಕ್/ಶಾಹಬಾದ ಕಡಪ/ಬೇತಮ್ ಚೆಲಿ/ರೆಡಾಕ್ಸೈಡ್ ನೆಲಹಾಸು, ಕಾಡಿನ ಮರ/ಉಕ್ಕಿನ ಕಿಟಕಿ ಬಾಗಿಲುಗಳು
5.	ಮದ್ರಾಸ್ ತಾರಸಿ/ಕಡಪ ತಾರಸಿ/ ಮಂಗಳೂರು ಹೆಂಚು, ಎ.ಸಿ. ಶೀಟ್, ರೆಡಾಕ್ಸೈಡ್ ನೆಲಹಾಸು, ಕಾಡಿನಮರದ ಕಿಟಕಿ ಬಾಗಿಲುಗಳು
6.	ಕರಿ ಹೆಂಚು, ಕಡಪ ಸ್ಲಾಬ್ ಇಟ್ಟಿಗೆ/ಮಣ್ಣಿನ ಗೋಡೆ, ಕಾಡಿನಮರದ ಕಿಟಕಿ ಬಾಗಿಲುಗಳು,

ವಾಹನ ನಿಲ್ದಾಣ ದರಗಳು (ಕಾರು, ದ್ವಿಚಕ್ರ ವಾಹನ)

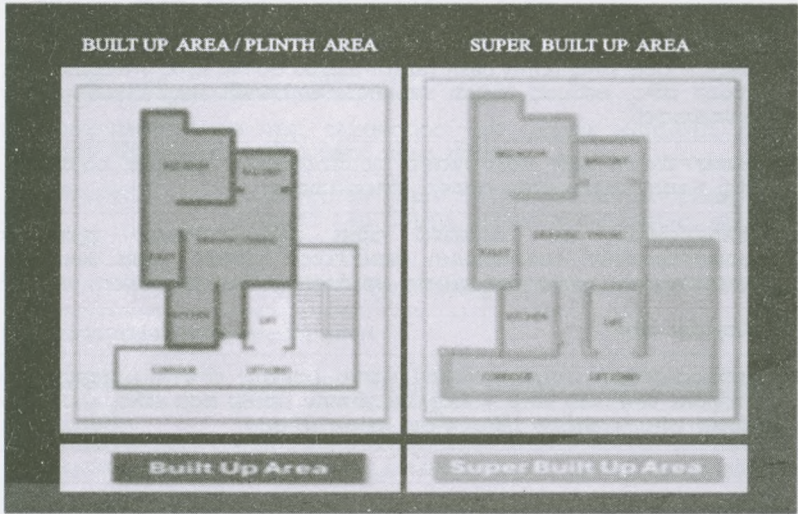
ಕ್ರ. ಸಂ.	ಸ್ವತ್ತಿನ ಒಟ್ಟು ಮೌಲ್ಯ ನಿವೇಶನ ಮತ್ತು ಕಟ್ಟಡದ ಸ್ವತ್ತುಗಳಿಗೆ ಅಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಕಟ್ಟಡಗಳಿಗೆ (ಸೂಪರ್ ಬಿಲ್ಡಿಂಗ್ ಮೌಲ್ಯ + ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಅಂತಸ್ತಿನ ಮೌಲ್ಯ + ಹೆಚ್ಚುವರಿ ವಿಶೇಷ ಮೌಲ್ಯ)	ಮೇಲ್ಮಾವಣಿ ರಹಿತ ರೂ.ಗಳಲ್ಲಿ	ಮೇಲ್ಮಾವಣಿ ಸಹಿತ ರೂ.ಗಳಲ್ಲಿ
1	ಕಾರ್ ಪಾರ್ಕಿಂಗ್ ರೂ. 50,00,000-00 ವರೆಗೆ	1,50,000	1,35,000
	ರೂ. 50,00,001-00 ರಿಂದ ರೂ. 1,00,00,000-00	2,00,000	1,50,000
	ರೂ. 1,00,00,001-00 ರಿಂದ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟು	2,50,000	2,00,000

04.	ಅಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್/ಫ್ಲಾಟ್‌ಗಳು -
(a)	ಅನುಬಂಧ-3 ರಲ್ಲಿಯ ಅಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್/ಫ್ಲಾಟ್ ದರಗಳು ಸೂಪರ್ ಬಿಲ್ಡಿಂಗ್ ಏರಿಯಾದ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ದರಗಳಾಗಿರುತ್ತವೆ (Only basic rate). ಅಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್‌ನ ಒಟ್ಟು ಮೌಲ್ಯ = ಸೂಪರ್ ಬಿಲ್ಡಿಂಗ್ ಏರಿಯಾದ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ದರದ ಮೌಲ್ಯ (Only basic rate) + ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಅಂತಸ್ತಿನ ಮೌಲ್ಯ + ಹೆಚ್ಚುವರಿ ವಿಶೇಷ ಸೌಲಭ್ಯ ಗುಂಪಿನ ಮೌಲ್ಯ. ಅನುಬಂಧ-2ರಲ್ಲಿಯ ಅಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್ ದರಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಅಂತಸ್ತಿನ ಮೌಲ್ಯ ಮಾತ್ರ ಅಳವಡಿಸುವುದು.
(b)	ಅಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಓಪನ್ ಟೆರೇಸ್/ಗಾರ್ಡನ್ ಏರಿಯಾ/ಏಕ್‌ಕ್ಯೂಸಿವ್ ಯೂಸೇಜ್ ಏರಿಯಾಗಳಿಗೆ 33.33% ರಷ್ಟು ಸೂಪರ್ ಬಿಲ್ಡಿಂಗ್ ಏರಿಯಾ ದರಗಳನ್ನು ನಿಗದಿಪಡಿಸುವುದು.
(c)	ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಯಲ್ಲಿ ದರ ನಿಗದಿಪಡಿಸದೆ ಇರುವ ವಾಣಿಜ್ಯ/ವಸತಿಯೇತರ ಫ್ಲಾಟ್‌ಗಳಿಗೆ/ಸರ್ವಿಸ್ ಅಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್‌ಗಳಿಗೆ ವಾಸೋಪಯೋಗಿ ಅಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್/ಫ್ಲಾಟ್‌ಗಳ ದರದ 30% ರಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ನಿಗದಿಪಡಿಸುವುದು (ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆ/ಪ್ರಾಧಿಕಾರ ಅನುಮೋದಿಸಿದ ನಕ್ಷೆಯಂತೆ)
5.	ವಿಲ್ಲಾರೋ ಹೌಸ್ -
(a)	ಅನುಬಂಧ-2ರಲ್ಲಿಯ ವಿಲ್ಲಾರೋ ಹೌಸ್‌ಗಳ ದರಗಳು ವಿಲ್ಲಾರೋ ಹೌಸ್‌ಗಳ ನಿವೇಶನದ ದರಗಳಾಗಿದ್ದು, ವಿಲ್ಲಾರೋ ಹೌಸ್ ಒಟ್ಟು ಮೌಲ್ಯ = ವಿಲ್ಲಾರೋ ಹೌಸ್‌ಗಳ ನಿವೇಶನ ದರದ ಮೌಲ್ಯ + ವಿಲ್ಲಾರೋ ಹೌಸ್ ಕಟ್ಟಡದ ಮೌಲ್ಯ + ಹೆಚ್ಚುವರಿ ವಿಶೇಷ ಸೌಲಭ್ಯ ಗುಂಪಿನ ಮೌಲ್ಯ.

ಅಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್/ ಫ್ಲಾಟ್‌ನ ತೆರಿಗೆ	
-----------------------------------	---

ಉದಾಹರಣೆ-9	ಸಕ್ಷಮ ಪ್ರಾಧಿಕಾರದಿಂದ ಅನುಮೋದಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಅಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್/ಫ್ಲಾಟ್
-----------	---

ಕ್ರ. ಸಂ.	ವಾಸೋಪಯೋಗಿ ಅಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್/ಫ್ಲಾಟ್		
(1)	ಸೂಪರ್ ಬಿಲ್ಡಿಂಗ್ ಏರಿಯಾ ಒಟ್ಟು ವಿಸ್ತೀರ್ಣ	=	192.87 ಚ.ಮೀ.
(2)	ಫ್ಲಾಟ್	=	ಆರ್.ಸಿ.ಸಿ. ಭಾವಣಿ, ಇಟ್ಟಿಗೆ ಗೋಡೆ, ಗ್ರಾನೈಟ್ ನೆಲಹಾಸು, ತೇಗದ ಮರದ ಕಿಟಕಿ ಬಾಗಿಲುಗಳು
(3)	ವಿಶೇಷ ಸವಲತ್ತು	=	ಓಟ್‌ಡೋರ್ ರಿಕ್ಲಯೇಷನ್ ಏರಿಯಾ ಇನ್‌ಡೋರ್ ಸ್ವಿಮ್ಮಿಂಗ್ ಪೂಲ್, ಕಾರ್ ಪಾರ್ಕಿಂಗ್ ಲಿಫ್ಟ್, ಸಿ.ಸಿ. ಟೆವಿ
(4)	ವಾಹನ ನಿಲ್ದಾಣ	=	ಮೇಲ್ದಾಖಲೆಯುಳ್ಳ ಕಾರ್ ಪಾರ್ಕಿಂಗ್
(5)	ಕಟ್ಟಡ ನಿರ್ಮಾಣ ವರ್ಷ	=	2015
(6)	7ನೇ ಅಂತಸ್ತು	=	ವಸತಿ - ಓಪನ್ ಟೆರೇಸ್

(1)	ಕರ್ನಾಟಕ ಸ್ಟಾಂಪ್ ಅಧಿನಿಯಮ, 1957ರ 45-ಬಿ ಪ್ರಕರಣದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಿಸಲಾದ ಸೂಪರ್‌ಬಿಲ್ಡಿಂಗ್ ಏರಿಯಾ ದರ ಚ.ಮೀ.ಗೆ (ರೂ. ಗಳಲ್ಲಿ)	=	27,300
(2)	ಮೇಲಂತಸ್ತಿನ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ದರ ಚ.ಮೀ.ಗೆ (ರೂ. ಗಳಲ್ಲಿ) = (7ನೇ ಅಂತಸ್ತಿನ ದರ ಶೇ. 3.5)	$27,300 \times 3.5$ 100	= 956
(3)	ವಿಶೇಷ ಸವಲತ್ತು ದರ ಚ.ಮೀ.ಗೆ (ರೂ. ಗಳಲ್ಲಿ) ಸೂಪರ್‌ಬಿಲ್ಡಿಂಗ್ ಏರಿಯಾ ದರ + (ಓಟ್‌ಡೋರ್ ರಿಕ್ಲಯೇಷನ್ ಏರಿಯಾ + ಇನ್‌ಡೋರ್ ಸ್ವಿಮ್ಮಿಂಗ್ ಪೂಲ್ + ಕಾರ್ ಪಾರ್ಕಿಂಗ್ ಲಿಫ್ಟ್ + ಸಿ.ಸಿ. ಟೆವಿ)/100 (ರೂ. $27,300 \times (0.75 + 2.25 + 3.0 + 3.75) = 27,300 \times 9.75$)	$\frac{27,300 \times 9.75}{100}$	= 2,662

(4)	ಓಪನ್ ಟೆರೇಸ್ ವರಿಯಾ ದರ ಚ.ಮೀ.ಗೆ (ರೂ. ಗಳಲ್ಲಿ) ಸೂಪರ್‌ಬಿಲ್ಡಿಂಗ್ ವರಿಯಾ ದರ x 33.33% = ರೂ. 27,300 x 33.33 100	=	9,100
	ಫ್ಲಾಟ್‌ನ ಮಾರ್ಗಸೂಚಿ ದರ ಚ.ಮೀ. ಗಳಿಗೆ (ರೂ. ಗಳಲ್ಲಿ)	=	40,018
	ಫ್ಲಾಟ್‌ನ ಮಾರ್ಗಸೂಚಿ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಮೌಲ್ಯ (ರೂ. ಗಳಲ್ಲಿ) (ರೂ. 40,018 x 192.87 ಚ.ಮೀ.)	=	77,18,272
(5)	ಮೇಲ್ಕಾವಣಿಯುಳ್ಳ ಕಾರ್ ಪಾರ್ಕಿಂಗ್ ಒಟ್ಟು ಮಾರ್ಗಸೂಚಿ ಬೆಲೆ (ರೂ. 50,00,000 ದಿಂದ ರೂ. 1,00,00,000ವರೆಗೆ)	=	2,00,000
	ಫ್ಲಾಟ್‌ನ ಒಟ್ಟು ಮಾರ್ಗಸೂಚಿ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಮೌಲ್ಯ (ರೂ.ಗಳಲ್ಲಿ)	=	79,18,272
	- ಸವಕಳಿ 0.75% x 02 ವರ್ಷ = (79,18,272 x 1.50) (ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಇಲಾಖೆಯ ಸವಕಳಿ ದರ) 100	=	1,18,774
	ಫ್ಲಾಟ್‌ನ ಬಂಡವಾಳ ಮೌಲ್ಯ (ರೂ. ಗಳಲ್ಲಿ)	=	77,99,498
(6)	ಪಾವತಿಸಬೇಕಾದ ಕನಿಷ್ಠ ಆಸ್ತಿ ತೆರಿಗೆ (ರೂ. ಗಳಲ್ಲಿ) (ರೂ. 77,99,498 x 0.05) 100	=	3,900
	ಪಾವತಿಸಬೇಕಾದ ಗರಿಷ್ಠ ಆಸ್ತಿ ತೆರಿಗೆ (ರೂ. ಗಳಲ್ಲಿ) (ರೂ. 77,99,498 x 0.10) 100	=	7,799

ವಿಲ್ಲಾ/ ರೋ ಹೌಸ್ ತೆರಿಗೆ		
---------------------------	--	---

ಉದಾಹರಣೆ-10	ಸಕ್ಷಮ ಪ್ರಾಧಿಕಾರದಿಂದ ಅನುಮೋದಿತ ವಿಲ್ಲಾ/ರೋ ಹೌಸ್
------------	---

ಕ್ರ. ಸಂ.	ವಿಲ್ಲಾ		
(1)	ಕಟ್ಟಡದಿಂದ ಆವೃತವಾಗಿರುವ ವಿಸ್ತೀರ್ಣ (ಪಾಯದ ಪ್ರದೇಶ)	=	227.35 ಚ.ಮೀ.
(2)	ಕಟ್ಟಡ ಹೊರತುಪಡಿಸಿದ ನಿವೇಶನದ ಒಟ್ಟು ವಿಸ್ತೀರ್ಣ	=	102.19 ಚ.ಮೀ.
(3)	ನಿವೇಶನದ ಒಟ್ಟು ವಿಸ್ತೀರ್ಣ	=	329.54 ಚ.ಮೀ.
(4)	ಕಟ್ಟಡದ ಒಟ್ಟು ವಿಸ್ತೀರ್ಣ (ಆರ್.ಸಿ.ಸಿ. ಛಾವಣಿ, ಇಟ್ಟಿಗೆ ಗೋಡೆ, ಗ್ರಾನೈಟ್ ನೆಲಹಾಸು, ತೇಗದ ಮರದ ಕಿಟಕಿ ಬಾಗಿಲುಗಳು)	=	227.35 ಚ.ಮೀ.

(5)	ವಿಶೇಷ ಸವಲತ್ತು - ಸೋಲಾರ್ ವಿದ್ಯುತ್, ಘನ ಮತ್ತು ದ್ರವ ತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆ, ವಾಟರ್ ರಿಸೈಕ್ಲಿಂಗ್ ಪ್ಲಾಂಟ್‌ಗಳಿಂದ ವಿನಾಯಿತಿ ನೀಡಲಾಗಿರುವ ಗುಂಪು - ಇತರೆ ಗುಂಪು	ಜಾಗಿಂಗ್‌ಟ್ರಾಕ್ ಟೆನ್ನಿಸ್, ಸ್ವಿಮ್ಮಿಂಗ್ ಪೂಲ್, ಓಪನ್ ಏರ್ ಥಿಯೇಟರ್
(6)	ವಾಹನ ನಿಲ್ದಾಣ	= ಮೇಲ್ದಾಖಲೆಯುಳ್ಳ ಕಾರ್‌ಪಾರ್ಕಿಂಗ್
(7)	ಕಟ್ಟಡ ನಿರ್ಮಾಣ ವರ್ಷ	= 2014

(1)	ಕರ್ನಾಟಕ ಸ್ಟಾಂಪ್ ಅಧಿನಿಯಮ, 1957ರ 45-ಬಿ ಪ್ರಕರಣದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಿಸಲಾದ ವಿಲ್ಲಾ ನಿವೇಶನದ ಮಾರ್ಗಸೂಚಿ ದರ ಚ.ಮೀ.ಗೆ (ರೂ. ಗಳಲ್ಲಿ)	= 29,000
(2)	ಕರ್ನಾಟಕ ಸ್ಟಾಂಪ್ ಅಧಿನಿಯಮ, 1957ರ 45-ಬಿ ಪ್ರಕರಣದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಿಸಲಾದ ನೆಲಮಹಡಿ ಕಟ್ಟಡದ ಮಾರ್ಗಸೂಚಿ ದರ ಚ.ಮೀ.ಗೆ (ರೂ. ಗಳಲ್ಲಿ)	= 17,300
(3)	ವಿಲ್ಲಾ ಕಟ್ಟಡದ ಮಾರ್ಗಸೂಚಿ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಮೌಲ್ಯ (ರೂ. ಗಳಲ್ಲಿ) (ರೂ. 17,300 x 227.35 ಚ.ಮೀ.)	= 39,33,155
(4)	- ಸವಕಳಿ 0.75% x 03 ವರ್ಷ = (39,33,155 x 2.25) 100	= 88,496
	ವಿಲ್ಲಾ ಕಟ್ಟಡದ ಬಂಡವಾಳ ಮೌಲ್ಯ (ರೂ. ಗಳಲ್ಲಿ)	= 38,44,659
(5)	ವಿಲ್ಲಾ ನಿವೇಶನದ ಬಂಡವಾಳ ಮೌಲ್ಯ (ರೂ. ಗಳಲ್ಲಿ) (ಒಟ್ಟು ಅಳತೆ x ಮಾರ್ಗಸೂಚಿ ದರ ಚ.ಮೀ.ಗೆ) (329.54 ಚ.ಮೀ. x ರೂ. 29,000)	= 95,56,660
(6)	ಹೆಚ್ಚುವರಿ ವಿಶೇಷ ಸವಲತ್ತು ಬಂಡವಾಳ ಮೌಲ್ಯ (ರೂ.) ಆಯಾ ಪ್ರದೇಶದ ದರ + (ಟೆನ್ನಿಸ್ ಸವಲತ್ತು ದರ + ಸ್ವಿಮ್ಮಿಂಗ್ ಪೂಲ್ ಸವಲತ್ತು ದರ + ಓಪನ್ ಏರ್ ಥಿಯೇಟರ್ ಸವಲತ್ತು ದರ) = 29,000 x (0.75 + 2.25 + 5.25) = 29,000 x 8.25 100 100 (ಹೆಚ್ಚುವರಿ ವಿಶೇಷ ಸವಲತ್ತು x ಒಟ್ಟು ವಿಸ್ತೀರ್ಣ) = 2,392 x 329.54 ಚ.ಮೀ.	= 7,88,260
(7)	ಮೇಲ್ದಾಖಲೆಯುಳ್ಳ ಕಾರ್ ಪಾರ್ಕಿಂಗ್ ಮಾರ್ಗಸೂಚಿ ಬೆಲೆ (ರೂ. 1,00,00,001 ಮೇಲ್ದಾಖಲು)	= 2,50,000
	ವಿಲ್ಲಾ ಒಟ್ಟು ಬಂಡವಾಳ ಮೌಲ್ಯ (ರೂ. ಗಳಲ್ಲಿ)	= 1,44,39,579
(8)	ಪಾವತಿಸಬೇಕಾದ ಕನಿಷ್ಠ ತೆರಿಗೆ (ರೂ. ಗಳಲ್ಲಿ) (ಸ್ವತ್ತಿನ ಬಂಡವಾಳ ಮೌಲ್ಯ x ತೆರಿಗೆ ದರ) (ರೂ. 1,44,39,579 x 0.05) 100	= 7,220